

CLEOPATRA

-----door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Vrouwelijke vorm van het Griekse woord 'kleo-patros' = 'vaders roem' of 'roem van het vaderland'

*

Heiligen

Cleopatra van Syrië, Palestina; weduwe; † 327; feest 19 oktober.

Zij was woonachtig in Egypte en wist het stoffelijk overschot te bergen van de martelaar Sint Varus († 307; feest 19 oktober). Zij hield het twee dagen lang in haar huis verborgen en vervoerde het vervolgens - naar het schijnt in een wolbaal - naar haar grondbezit aan de voet van de berg Tabor in Palestina om het daar eerbiedig bij te zetten in het graf van haar vader. Samen met haar eveneens als heilige vereerde zoon, Johannes, bouwde zij uit eigen middelen een schitterende gedachteniskapel op Varus' graf. Johannes stierf op de dag van de inwijding en werd in dezelfde kapel begraven. Pelgrims stroomden toe en vonden genezing. Van de inkomsten liet zij de kapel vergroten tot een kerk die aan Sint Varus was toegewijd. Na haar dood werd ook zijzelf daar bijgezet.

*

Bijzonderheden

In de Griekse mythologie komen vier vrouwen voor die de naam Cleopatra dragen. Het was ook de naam van een aantal vorstinnen uit het koningshuis der Ptolemaeën. De laatste en meteen de beroemdste was Cleopatra VII (69?-30 vóór Chr.), koningin van Egypte. Zij was een dochter van Ptolemaeus XII. Zij huwde haar broer Ptolemaeus XIII, en werd in 48 door hem verstoet. Het schijnt dat zij verborgen in een tapijtroel ontkwam en zo naar Julius Caesar (101-44 vóór Chr.) in Alexandrië werd overgebracht. Uit hun relatie werd in 47 Ptolemaeus XV geboren. Zij vergezelde Caesar naar Rome, maar werd na zijn dood verbannen. Vervolgens wist zij Marcus Antonius te verleiden en trouwde met hem in 37 (over hun relatie zou Shakespeare later een beroemd toneelstuk schrijven); van hem kreeg zij een dochter die ook weer Cleopatra heette: Cleopatra Selene. Toen Marcus Antonius in 31 de zeeslag bij Actium verloor, vluchtte zij naar Alexandrië en zette haar man aan tot zelfmoord om vervolgens aan de nieuwe keizer, Octavianus, een deel van de macht over het Romeinse Rijk te vragen. Op zijn weigering pleegde zij zelfmoord door zich door een slang te laten bijten. Zo ontkwam zij aan de schande dat zij als buit in triomf door de stad gevoerd zou worden. Zij is de geschiedenis ingegaan als een vrouw die alles overhad voor haar positie als minnares van de hoogst geplaatste mannen, om hen vervolgens in het verderf te storten. Volgens de beschrijvingen had zij een lange kromme neus; daarvan is gezegd dat als deze iets korter was geweest, de geschiedenis een ander verloop zou hebben gehad.